

Peti sastanak SLAP koordinatora

Zrenjanin, 8-9. oktobar 2013.

slap
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE
REGISTER YOUR PROJECT

Municipal Infrastructure Support Programme
Building together for the future

EUexchange4
www.exchange.org.rs

MEĐUOPŠTINSKA SARADNJA

Boris Šćekić

**Program podrške razvoju infrastrukture
lokalne samouprave (MISP IPA 2010)**

063.861.41.60

bscekic@misp-serbia.rs

Ključne odredbe međuopštinskog sporazuma o zajedničkom upravljanju komunalnim otpadom i ugovora o osnivanju zajedničkog preduzeća

**Priručnik za međuopštinsku saradnju u
upravljanju komunalnim otpadom –
uputstvo, model sporazuma i modeli
ugovora (SKGO, 2012).**

<http://www.skgo.org/publications/download/446>

МЕЂУОПШТИНСКА САРАДЊА

ПРИРУЧНИК ЗА
МЕЂУОПШТИНСКУ САРАДЊУ У
УПРАВЉАЊУ КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ

УПУТСТВО, МОДЕЛ СПОРАЗУМА
И МОДЕЛИ УГОВОРА

Београд, 2012.

Nadležnosti koordinacionog odbora – međuopštinskog tela koje obavlja pripremne radnje u postupku zasnivanja međuopštinske saradnje

- Članove imenuju lokalne samouprave;
- **Koordinacioni odbor ima usmeravajuću i pripremnu ulogu, nije investitor;**
- Neke od aktivnosti odbora:
 - **Predlog i plan aktivnosti projekta;**
 - Predlog odluke o izradi regionalnog plana;
 - **Predlog akata zajedničkog preduzeća;**
 - Predlog za direktora zajedničkog preduzeća...

Ko je nosilac izrade tehničke dokumentacije?

- Priprema dokumentacije poverena nekoj od jedinica LS, potrebno utvrditi nadležnosti i odnos sa koordinacionim telom;
- Poveravanje aktivnosti RRA ili drugim pravnim licima za odgovarajućim kapacitetom;
- Najbolje je da zajedničko preduzeće što pre počne da se pojavljuje u procesu kao investitor, u smislu Zakona o planiranju i izgradnji.

Finansiranje pripremnih aktivnosti

- **Moguća različita rešenja, na primer jedna od jedinica LS (verovatno ona na čijoj teritoriji se planira regionalna deponija) snosi troškove pripreme projekta, koji će zatim biti njen ulog u osnivanju preduzeća;**
- **Jedinice LS mogu zajednički snositi troškove pripreme projekta, u iznosima određenim prema dogovorenom kriterijumu (npr. broju stanovnika).**

Lokacija regionalne infrastrukture (deponije)

- Najbolje rešenje je ukoliko je lokaciju deponije moguće definisati međuopštinskim sporazumom;
- **Prethodno međutim znači da je lokacija utvrđena, podržana planskim dokumentima i da u vezi sa njom postoji saglasnost;**
- Ukoliko lokaciju nije moguće utvrditi u međuopštinskom sporazumu, treba usaglasiti način za odabir lokacije, a koji može da sprovede (međuopštinsko) telo koje je dobilo ovlašćenje da priprema projekat.

Imovinsko-pravna pitanja (deponija, transfer stanice, reciklažna dvorišta...)

- S obzirom da je rešavanje ovih pitanja u nadležnosti jedinice LS na čijoj teritoriji se zemljište nalazi, u međuopštinskom sporazumu je potrebno usaglasiti načine i rokove rešavanja ovih pitanja, a prema planiranim infrastrukturnim elementima regionalnog sistema.

Obim zajedničkog upravljanja komunalnim otpadom

- **Utvrdjivanje delova regionalnog sistema kojima će jedinice LS zajednički upravljati, odnosno kojim će upravljati zajedničko preduzeće;**
- **Složeno pitanje, koje zahteva sagledavanje različitih faktora u regionalnom sistemu;**
- **Rešenja se kreću od toga da zajedničko preduzeće upravlja samo deponijom, preko pružanja usluge transporta od transfer stanica do deponije (gde transfer stanica može, a ne mora da bude deo zajedničkih aktivnosti), pa do sistema gde zajedničko preduzeće preuzima sve aktivnosti upravljanja otpadom, od sakupljanja i transporta, do deponovanja (potpuna regionalizacija).**

Pravno-organizacioni oblik pravnog lica koje će upravljati sistemom (zajedničkog preduzeća)

- Iako je u principu moguće da zajedničko preduzeće bude osnovano kao društvo kapitala ili regionalno JKP, nakon stupanja na snagu novog Zakona o javnim preduzećima, čini se da za formiranje regionalnih preduzeća treba primenjivati **Zakon o privrednim društvima**, odnosno osnivati društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.), mada je moguća i forma akcionarskog društva;
- Veoma je bitno jasno definisati rokove i obaveze za osnivanje preduzeća.

Pravo na dobit preduzeća i odgovornost za gubitke

- Veoma značajno za održivost sistema;
- **Kako se raspolaze sredstvima iz dobiti preduzeća?**
- Obaveza reinvestiranja u unapređenje usluga i infrastrukture;
- **Fond za amortizaciju;**
- Poseban račun za sredstva za zatvaranje deponije;
- **Pokrivanje gubitaka preduzeća od strane osnivača (sa rokovima);**
- Minimalne količine otpada?

Vlasništvo nad otpadom i reciklabilnim materijalom

- Zavisice od koncepcije regionalnog sistema, odnosno podele poslova između zajedničkog preduzeća i lokalnih JKP;
- Ko je vlasnik reciklabilnog otpada?
- Primarna u odnosu na sekundarnu separaciju;
- Jedinice LS mogu da zadrže vlasništvo nad otpadom, ali da zajednički reciklabilan otpad plasiraju na tržište.

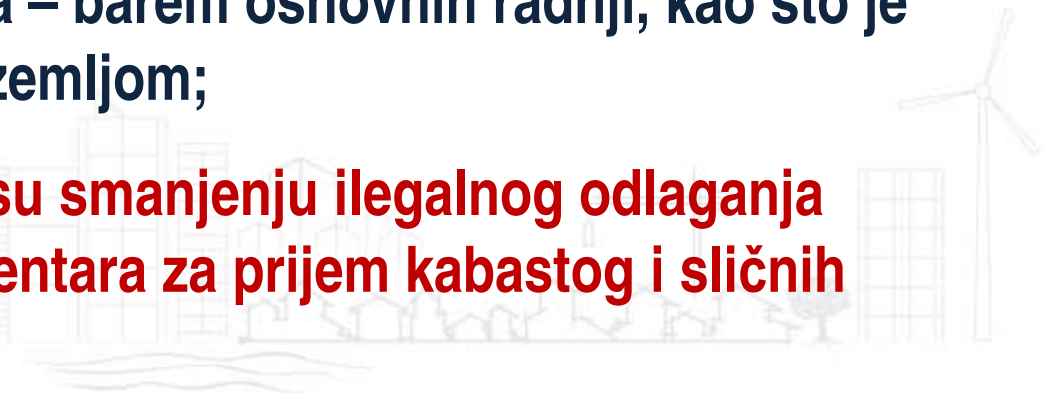
10. Način za formiranje cene za deponovanje otpada ("Tipping Fee")

- Verovatno jedno od najosetljivijih pitanja za jedinice LS, a istovremeno i veoma značajno za održivost sistema;
- Tranzicioni period do pune tarife, zbog postojećih niskih tarifa i finansijskih mogućnosti stanovništva;
- **Koncept dinamičke tarife;**
- Ko plaća uslugu deponovanja (jedinice LS ili krajnji korisnik)?

Obaveza korišćenja regionalne deponije i rokovi za zatvaranje lokalnih deponija i smetlišta

- Da bi regionalni sistem bio održiv, neophodno je da sve opštine svoj otpad dostavljaju na regionalnu deponiju;
- Sporazumom jasno odrediti rok (npr 3-6 meseci) za prilagođavanje i prestanak upotrebe lokalnih deponija;
- Poželjno je regionalnim projektom obuhvatiti i pitanje zatvaranja divljih smetlišta – barem osnovnih radnji, kao što je ograđivanje i prekrivanje zemljom;
- Opštine mogu da doprinesu smanjenju ilegalnog odlaganja otpada uspostavljanjem centara za prijem kabastog i sličnih posebnih tokova otpada.

Isključivanje članova iz sistema

- Uz saglasnost svih članova sistema i samo uz jasno definisane preduslove za takvu odluku (na primer, dugotrajno kršenje elemenata sporazuma koje ugrožava održivost sistema);
- **Isključenje člana ga ne oslobađa isplate zaostalih obaveza;**
- Nadoknada štete?

Pristupanje članova sistemu

- Uz saglasnost svih članova;
- **Određivanje naknade za priključivanje sistemu;**
- Moguće je da regionalno preduzeće na osnovu ugovora počne da pruža usluge i drugim jedinicama LS, koje neće postati deo vlasničke strukture sistema.

Rešavanje sporova

- Rok za sporazumno rešavanje;
- Arbitraža (učešće resornog ministarstva);
- Sud.

Ugovor o osnivanju zajedničkog društva sa ograničenom odgovornošću

1.

Način odlučivanja u preduzeću

- Uvažavanje položaja većih jedinica LS, uz zaštitu interesa manjinskih članova;
- “Vrednost” glasa ne mora da bude jednaka udelu u vlasništvu preduzeća;
- Korektivni faktor: odluke za koje je potrebna kvalifikovana većina.

Primeri odluka za koje je potrebna kvalifikovana većina

- **Plan poslovanja zajedničkog preduzeća;**
- Raspolaganje imovinom preduzeća;
- **Izbor predsednika skupštine osnivača i direktora;**
- Određivanje cene deponovanja/tarifa;
- **Povećanje ili smanjenje osnovnog kapitala;**
- Promena pravne forme;
- **Prijem i isključivanje članova društva;**
- Ugovori sa privatnim sektorom;
- **Stečaj/likvidacija društva;**
- Trošenje sredstava iz amortizacionog fonda;
- **Reinvestiranje dobiti i pokrivanje gubitka.**

Raspolaganje udelima

- **Zakon o privrednim društvima dozvoljava svakom članu društva da dobrovoljno raspolaže udelom;**
- **Preporučeno je uvođenje pravila da se udeo u vlasništvu može preneti samo na sve članove, srazmerno osnivačkim udelima.**

Formiranje amortizacionog fonda i odlučivanje o korišćenju sredstava

- **Akumulacija sredstava od dobiti, kojom se povećava kapital preduzeća;**
- **Kako se donosi odluka o korišćenju akumuliranih sredstava?**

Fond za zatvaranje i rekultivaciju deponije

- **Namenski račun za zatvaranje, rekultivaciju i dugoročni nadzor deponije;**
- **Moguće je predvideti da kontrolu nad namenskim računom ima nadležna agencija ili ministarstvo, koje bi preduzeće obaveštavalo o deponovanju sredstava;**
- **Iznos potrebnih sredstava se računa na osnovu sadašnjih cena, uz korekciju zbog inflacije i kamate na sredstva na računu;**
- **Posebnim ugovorom sa bankom definisati namenu računa – kako bi sredstva mogla da budu korišćena isključivo za precizno definisanu namenu.**

